

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії
Національної академії
Національної гвардії України
генерал-лейтенант

С. Соколовський

18.05.2024

Сергій СОКОЛОВСЬКИЙ

ПРОГРАМА

**вступних випробувань з української мови для кандидатів на навчання
в Національній академії Національної гвардії України
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

ПРОГРАМА
вступних випробувань з української мови для кандидатів на навчання
в Національній академії Національної гвардії України
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Готуючись до вступного випробування з української мови, абітурієнт повинен знати:

- фонетичні, графічні, орфоепічні, орфографічні, лексичні, граматичні, пунктуаційні норми української мови;
- уміти застосовувати правила до конкретної мовної одиниці (слова, синтаксичної конструкції);
- мати навички автоматичного грамотного письма.

Програма передбачає знання таких розділів

Лексика та фразеологія

Багатозначні й однозначні слова. Омоніми. Пряме і переносне значення слів. Синоніми. Антоніми. Загальновживані слова. Власне українські слова. Застарілі слова. Неологізми. Стійкі словосполучення.

Фонетика. Графіка

Звуки мови. Голосні та приголосні звуки. Звуки і букви. Український алфавіт. Уживання великої літери. Склад. Наголос. Приголосні звуки. Глухі та дзвінкі приголосні. Вимова твердих і м'яких приголосних. Чергування голосних і приголосних звуків у словах: чергування **о, є з і**; і чергування **о з е** після **ж, ч, ш** та **й**; найпоширеніші випадки чергування **у – в, і – й**.

Вимова та написання приголосних і голосних у коренях слів: ненаголошених голосних **е, і, о**; спрощення у групах приголосних; подвоєння і збіг однакових приголосних.

Орфоепія

Вимова голосних звуків (наголошених і ненаголошених).

Вимова приголосних звуків (г, ґ, ч, дж, дз), їх позначення на письмі. Вимова слів із апострофом та з літерою **щ**.

Орфографія

Уживання м'якого знака. Уживання апострофа.

Написання префіксів **роз-, без-, через-, з- (із-, с-)**, значення, вимова та правопис префіксів **пре-, при-, при-**. Чергування приголосних при словотворенні та словозміні. Правила переносу частин слова. Написання слів іншомовного походження. Велика літера у власних назвах. Написання складних і складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників та прикметників. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Написання **не** і **ні** з різними частинами мови. Правопис займенників та

числівників. Правопис дієприкметників, дієприслівників, прислівників. Правопис прийменників, сполучників (простих і складних), часток.

Будова слова. Словотвір

Основа і закінчення. Значущі частини слова.

Твірна основа у словотворенні. Способи словотворення. Зміна приголосних при творенні морфологічним способом. Складні слова, способи їх творення. Сполучні голосні у складних словах.

Морфологія

Іменник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль. Рід іменників. Число іменників. Типи відмін іменників, поділ іменників на групи. Особливості вживання відмінкових форм. Відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.

Прикметник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль. Прикметники якісні, відносні та присвійні. Ступені порівняння якісних прикметників, їх творення. Відмінкові закінчення прикметників. Прізвища та географічні назви прикметникового походження.

Числівник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль, розряди числівників за значенням. Відмінювання числівників.

Займенник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль, розряди займенників за значенням. Відмінювання займенників.

Дієслово, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль. Дієслова перехідні та неперехідні. Види дієслів. Способи творення дієслів.

Дієприкметник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль. Творення дієприкметників.

Прислівник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи творення.

Прийменник як частина мови. Вживання прийменників з іменниками у відповідних відмінках. Особливості вживання прийменників у (в), з (із, зі).

Сполучник як частина мови. Групи сполучників за значенням, синтаксичною роллю (сурядні й підрядні), будовою (прості, складні, складені), уживанням (одиночні, парні, повторювані).

Частка як частина мови. Формотворчі частки. Заперечні та модальні частки.

Вигук як частина мови. Значення та правопис вигуків. Звуконаслідувальні слова.

Синтаксис

Словосполучення й речення як одиниці синтаксису. Відмінність словосполучення від речення, словосполучення як складова частина речення. Засоби зв'язку та порядок слів у словосполученні і реченні.

Грамаітична основа. Члени речення (підмет, присудок, додаток, означення, обставина) і способи їх вираження.

Типи речень за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні). Типи речень за емоційно-експресивним забарвленням (окличні та неокличні). Типи речень за наявністю другорядних членів (поширені та непоширені), за повнотою складу (повні і неповні), за наявністю і відсутністю ускладнення (ускладнені та неускладнені). Типи речень з одним головним членом (називні, означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові).

Складне речення. Ознаки складного речення. Засоби зв'язку між частинами складного речення. Складносурядні речення, їх типи. Складнопідрядні речення, їх типи. Складнопідрядні речення з кількома підрядними. Безсполучникові складні речення. Складні речення з різними видами зв'язку: сполучниковим і безсполучниковим. Пряма і непряма мова.

Пунктуація

Розділові знаки в кінці речення. Пунктуація простого речення. Пунктуація складного речення.

Лінгвістика тексту

Складне синтаксичне ціле, його ознаки. Абзац. Актуальне членування речення: „дане” і „нове”.

Стилістика

Функціональні стилі (науковий, публіцистичний, офіційно-діловий, художній, розмовний), їх основні риси.

Розвиток мовлення

Загальне уявлення про спілкування й мовлення; адресат і адресант мовлення; усне й писемне мовлення; монологічне й діалогічне мовлення. Тема й основна думка висловлювання. Текст, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Типи мовлення: розповідь, опис, роздум. Структура тексту.

ПОЛОЖЕННЯ
вступних випробувань з української мови для кандидатів на навчання
в Національній академії Національної гвардії України
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Загальні положення

Зміст завдань з української мови відповідає чинній програмі, яка охоплює всі мовні теми, вивчення яких передбачено в шкільному курсі української мови, а саме теми:

- «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія»;
- «Лексикологія. Фразеологія»;
- «Будова слова. Словотвір»;
- «Морфологія»;
- «Синтаксис»;
- «Стилістика»;
- «Розвиток мовлення».

Усього в тестовому блоці з української мови **30 завдань**, з-поміж яких:

- 10 завдань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів;
- 15 завдань з вибором однієї правильної відповіді з п'яти варіантів;
- 5 завдань на встановлення відповідності (4 з 5).

Порядок оцінювання вступного випробування

Завдання з української мови оцінюються відповідно до схеми нарахування балів, застосовуваної в ЗНО: по 1 тестовому балу нараховується за кожну правильну відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді та по 1 тестовому балу – за кожну правильно визначену логічну пару в завданнях на встановлення відповідності. Отже, за виконання завдань блоку української мови можна отримати від 0 до 45 балів.

Результат виконання завдань із української мови переводиться в шкалу 100-200 балів. Для отримання результату за шкалою 100-200 достатньо набрати хоча б один тестовий бал.

Схема нарахування балів за виконання завдань із української мови

	Форма / опис завдання	Схема нарахування балів
1	Завдання з вибором однієї правильної відповіді Завдання має основу та чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник позначив свою відповідь у належному полі.	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, відповідь надано в неналежний спосіб або відповіді на завдання не надано.
	Завдання має основу та п'ять	0 або 1 бал:

	<p>варіантів відповіді, із яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник позначив свою відповідь у належному полі.</p>	<p>1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, відповідь надано в неналежний спосіб або відповіді на завдання не надано.</p>
2	<p>Завдання на встановлення відповідності («логічної пари») Завдання має основу та інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами (цифри від 1 до 4) та буквами (букви від A до D). Завдання вважається виконаним, якщо учасник позначив свою відповідь у належному полі.</p>	<p>0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), відповідь надано в неналежний спосіб або відповіді на завдання не надано.</p>

Таблиця переведення тестових балів з української мови до шкали 100-200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
5	100
6	105
7	110
8	114
9	118
10	122
11	125
12	128
13	131
14	134
15	136
16	138
17	140
18	142
19	143
20	144
21	145
22	146
23	148
24	149

25	150
26	151
27	152
28	153
29	154
30	155
31	156
32	158
33	160
34	162
35	165
36	168
37	171
38	174
39	176
40	179
41	182
42	186
43	190
44	195
45	200

Заступник голови Приймальної комісії
полковник

Владислав ЄМАНОВ

18.03.2024

Розглянуто на засіданні приймальної комісії Національної академії
Національної гвардії України
протокол № 2 від 18.03 2024